

Nr. 8 August 2025

Foto: SAND

VI BOR HER. Igen i år havde SAND Talerørs-scenen med til Folkemødet. Ekspertes er der masser af på Folkemødet, men her giver vi stemme til de SAND'ere eksperter. Konceptet er enkelt: Alle debatter skal have en SAND ekspert med i panelet – og de skal have første og sidste ord. Vi er eksperter i hjemløshed, vi har nemlig prøvet det selv.

SAND på Folkemødet 2025: Mod, Meninger og Mennesker

13 stærke personligheder, seks dages folkemøde og en hytte i en skov. SAND indtog Bornholm med manér.

Af Susan Kabat Reinikka, SAND Sydfyn

Hvad sker der, når man samler 13 SAND folk fra hele Danmark og efterlader dem ude i en hytte midt i skoven? Man får en krudttønde af stærke meninger, følelser og idéer – og mange skægge og fantastiske historier. Især hvis man har Philip med sig.

Klargøring og infobod med kant
Første dag efter udrejse bød, som vanen

tro, på klargøring og istandsættelse af telt og sceneplads. I år havde gruppen valgt, at der ydermere skulle være en aktiv infobod hver dag til rådighed for de forbipasserende nysgerrige. Den blev da også både hyggelig og velbesøgt af børn og barnlige sjæle, da der blev budt på vingummibamser og balloner – og, for de modige, SAND-inspirerede tatoveringer, lige til at sætte på med en fugtig serviet.

Åbningen: Hus Forbi på scenen

Selve åbningsdagen, hvor det hele blev skudt i gang, blev vores dejlige scene indtaget af selveste Hus Forbi, der beret-

tede om, hvordan det hele startede med en lille avis – og hvordan det i dag er vokset til et helt herberg med specielle præmisser for dem, der må trænge dem.

Debatter, erfaringer og stærke stemmer

Ugen igennem blev der fremlagt og fortalt mange gode holdninger og historier fra de enkelte SAND folks liv og erfaringer. Philip og Klaus skød vores scene i gang og blev interviewet af Rådet for Socialt Udsatte. Senere på ugen var det Philip og Anda, der tog scenen og talte om Social Sundhed og den reformstorm, vi er på vej ind i – med Christina Louise

Blikfeldt, direktør i Social Sundhed ved roret.

Jacob Vang og Henrik Mas debatterede, hvordan danskerne skylder milliarder i blot straffesager, under emnet "Fra Indsat til Udsat".

Udsatte grønlændere og usynlige hjemløse

Scenen lagde også rum til samtaler om udsatte grønlændere og deres problematikker. Dette blev behandlet af Juuli og Anda, sidstnævnte beskrev sig selv som værende "dansker i grønlandsk hylster".

Jeg selv nåede også at deltage i et par spændende debatter – dels som én, der skulle præsentere den lettere glemte del inden for hjemløshed: nemlig sofasurferne. Når nu hjemløserereformen kun ser til den herbergsboende del – hvor skal

sofasurferne og gadesoverne så få den rette hjælp, hvis det kun er herbergsbrugere, der kommer i betragtning til Housing First?

Glemte børn og stærke stemmer

Jeg havde også den ære at sidde i debat med den gæve Folkemøde-veteran Jacob, da det gjaldt Behandlingsskolerens opråb for de glemte børn. Det er en mand, der har prøvet en del, og jeg tager virkelig hatten af for ham.

SAND på andres scener

Det var dog ikke kun på vores egen scene, at SAND-folk slog deres folder. Der var også bud efter os fra andre scener. Bl.a. ville Gadens Stemmer låne Jette, og Joannahuset lånte Mogens og Sabrina til debat med Københavns socialborgmester Karina V. Madsen under

titlen "Hvor skal vi sove i nat?"

Humor, kunst og folkelighed

Det hele var dog ikke alvor. Der var også plads til lidt skæg – som fx "Susan og Hjemløse Monopolet" og en omgang Hjemløse-Jeopardy, hvor publikum kunne få både viden, sjove råd og skarpe meninger.

Kunstnerisk set var det et spændende møde. Udover Sebastians store kunstprojekt, der blev åbnet ved SANDs reception, havde vi hver især – alle 13 deltagere – en "valgplakat" i 10 eksemplarer, som vi indtog Allinge by med. De blev hængt op mange kreative steder.

Tak for i år

Det var nogle gode dage – fyldt med politik, samfundskritik, humor og ikke mindst nære, menneskelige oplevelser.

Husk at du også kan skrive til SANDsiger! Skriv eller ring til Sofie på 22470323 eller sofie@sandudvalg.dk – så får vi din historie i bladet

Dead
-line

Klaus og Junior i Athen: Stemmer fra Europas Gader

Oplevelser fra international konference om hjemløshed – hvad lærte vi, og hvad kunne vi bidrage med? Er det overhovedet relevant for SAND at være afsted?

*Teksten er et uddrag, læs hele artiklen på sandudvalg.dk.
Af Klaus Krag og Junior Kjartan Emhjellen, SAND Hovedstaden.*

Hvert år afholdes der en konference et sted i Europa, arrangeret af Feantsa, en sammenslutning af organisationer, der arbejder med hjemløshed.

I år gik turen til Athen. Så det fine hotel, konferencen blev afholdt på, var en skarp kontrast til, hvad vi oplevede på gaden. Det var desværre tydeligt, at 30 % af alle grækere lever under den europæiske fattigdomsgrænse.

Da vi snakkede med andre organisationer fra de andre lande, blev det også tydeligt, at vi i Danmark har det bedre end de fleste. Selvom vi begge, op til flere gange, er røget igennem det danske sikkerhedsnet. Det kunne vi blandt andet se ved, at der ud af 400+ mennesker var 4 erfaringseksperter (hjemløse eller tidligere hjemløse), og 3 af dem var fra Danmark.

Vi mener, at der trods alt er mere overskud og støtte til at lave brugerstyrede foreninger med hjemløse og tidligere hjemløse i DK, hvilket var overraskende for mange af de andre professionelle organisationer, vi mødte. Vores kontakt til medier og politikere var de nærmest i chok over. Men som vi forklarede, er det mere overbevisende at høre historien fra en, der har levet den. Og det var en af de største ting, vi kan bidrage med hos Feantsa: "Ask not what you can do for the homeless, but what the homeless can do for you."

Kunst som redskab – og krav til samfundet

Vi deltog bl.a. i et seminar med en kunstner ved navn David Tovey, der bl.a. havde haft en "catwalk" med tøj, han havde syet af materialer fundet på gaden. Dog havde han krævet, at han så også, udover catwalken, ville have en udstilling, der omhandlede PTSD hos tidligere soldater som ham selv – alt dette på det verdensberømte Tate, Museum of Modern Arts.

Det andet seminar var i virkeligheden et kunstværk i sig selv! En belgier ved navn Laurant d'Ursel, også kendt i Bruxelles som manden med de to forskelligfarvede Crocs. Han havde startet en forening, der gav mulighed for gratis bad til hjemløse, og derigennem var han blevet en aktivist mod hjemløshed, der arbejder på en kæmpe række af projekter.

En virkelig interessant idé, han havde lavet, var et teater for byrådet, med hjemløse som forfattere og skuespillere – men et interaktivt teaterstykke, der involverede byrådet. Byrådet skulle tage stilling til en masse af de hjemløses dilemmaer, og efter forestillingen fik de at vide: "Så nu har I løst problemerne for hjemløse her – så kan I bare tage jeres løsninger i brug i byrådet." Man må høre på hjemløse for at forstå dem.

Akademiker-engelsk og fællesskab

Det var ret psykisk hårdt og udfordrende at skulle følge med på akademiker-engelsk med bl.a. fransk, tysk og græsk accent. Men samtidig superinspirerende og givende. Der var en masse gode netværksmuligheder – også med danske organisationer, da vi heldigvis er flot repræsenteret.

Vi mener, at der er en stor vigtighed i vores tilstedeværelse. Og det er noget, vi fortsat skal engagere os i – muligvis endnu stærkere, med f.eks. et dansk seminar, som tidligere beskrevet.

Gadens Konger – tæt på de hjemløse

Gadens Konger med fotografen Holger E. Henriksen's fotos, blev udgivet af SAND i 2011.

Bogen skildrer gadens folk i lyse og mørke stunder, fest og begravelser. Holger fik lov at komme tæt på og tager os med til maduddeling, gadedyrslæge, vagabondbryllup - og meget mere.

Selvom Gadens Konger har en del år på bagen, er der stadig stor interesse for den.

Således solgte Ole B. fra SAND Hovedstaden tolv eksemplarer på Kofoeds Sommermarked i juni.

Bogen kan også bestilles hos jeanne@sandudvalg.dk og den koster 100 kr. plus forsendelse.

Borgermøde: Hvor må vi bygge og hvor må vi bo...?

SAND Sydfyn mødtes med Svendborgs udsatteråd for at give deres mening til kende over for de kommunale politikere og embedsmænd over den valgte placering for 8 - 10 nye skæve boliger. Der var til en start op til 17 kommunale grunde i spil, som hurtigt blev grænset ned til et omfang af 3.

Af de 3 var en, Tved Kirkevej, den mest ønskede, da den var stor og lidt tilbagetrasket fra naboerne og anden støj, men stadigvæk tæt på bus- og indkøbsmuligheder. Men da Tved Lokal Forsamling og kommunen åbenbart ønsker et ældreområde placeret der, så faldt deres valg på en grøn plet, kaldet Hellet 4.

Problematikken ligger blot i, at der er et større børnehus lige overfor, og på mødet gav både de og naboerne til stedet deres uforbeholdne mening til kende. De vil IKKE have os til naboer. Og her blev vi SAND'e eksperter lidt stødt på vores ære og følelser. For åbenbart vil vi skæve eksistenser og hjemløse kun være til besvær og fare for de små i området. Vi smider om os med stoffer, med urent værktøj og knuste flasker. Der måtte jeg rejse mig op og tale et borgerligt ord med forsamlingen. De stigmatiserede jo en hel menneskelighed, uden at vide noget som helst om os.

Sandheden er jo, at Svendborgs unge er meget mere i fare for at blive antastet med ilde hensigter af andre unge end af en hjemløs, der endelig har fået sin egen skæve bolig. Men en løsning på bekymringerne kom der dog ikke denne aften. Men måske har vores tilstedeværelse og holdninger rykket lidt ved politikerne og deres lokalplan.

- Susan Kabat Reinikka, SAND Sydfyn

Kommunikationskursus X kommunalvalg: BROK ER IKKE NOK. DU HAR OGSÅ EN STEMME - BRUG DEN.

Bliv klædt på til at deltage i kommunalvalgkampen med udgangspunkt i dine erfaringer med hjemløshed.

- Lær at bruge dine erfaringer med hjemløshed til at skabe fokus
- Skriv læserbreve, der giver genlyd på rådhuset
- Få et kig ind i det politiske maskinrum. Hvordan får man sin sag på den politiske dagsorden og med ind i valgkampen?

Kurset finder sted d. 26. – 27.8. på Brogården, Abelonelundvej 40, Middelfart. Tilmelding på www.sandudvalg.dk.

»Deres økonomi rækker simpelthen ikke længere til en bolig i Københavns Kommune. Så nu befinder de sig i en form for limbo, hvor de ikke kan få en lejlighed overhovedet,«

- Kjartan 'Junior' Emhjellen, næstformand i SAND, i Information d. 1/7 om fjernelsen af den særlige støtte til husleje, §34.

Det sker i SAND: Kurser og arrangementer

Flere arrangementer følger – så hold øje med kalenderen her – og på sandudvalg.dk.

August

12/8	Bestyrelsesmøde i SAND	10.30 – 15	MødeCenter Odense, Buchwaldsgade 48, Odense
13/8	Opfølgingsdag for SANDs bisiddere	10 – 15	MødeCenter Odense, Buchwaldsgade 48, Odense
14/8	Arb. Gr.: Grønlændergruppen	11 – 16	SAND, Sundholmsvej 34, st., Kbh. S
19/8	Folkemøde-evaluering	10.30 – 15	Frivillighuset, Østre Stationsvej 15, Odense
20/8	Arb. Gr.: Fra Bænk til Bolig	10.30 – 15	SAND, Sundholmsvej 34, st., Kbh. S
26-27/8	Kommunikationskursus	10.00	Brogården, Abelonelundvej 40, Middelfart

September

3/9	Kick-off KV25 (Øst)	10 – 15	Danhostel Ishøj, Ishøj Strandvej 13, Ishøj
4/9	Kick-off KV25 (Vest)	10 – 15	Danhostel Horsens, Flintebakken 150, Horsens

Det er altid gratis at deltage i SANDs arrangementer. Billetten vil vi gerne have din boform til at betale. I tvivl? Kontakt SAND på 8993 7060.